

Milion potpisa za REKOM

Prikupljanje potpisa građana za osnivanje Regionalne komisije za utvrđivanje činjenica o žrtvama ratova na prostoru SFRJ (REKOM) počinje danas u pet minuta do podne u osam gradova nekadašnje Jugoslavije.

Potpisi će se prikupljati u Beogradu, Zagrebu, Sarajevu, Banjaluci, Ljubljani, Prištini, Skoplju i Podgorici. Do 6. juna će hiljade mladih volontera u regionu biti na ulicama s listama, u koordinaciji Inicijative mladih za ljudska prava i to će biti najveća regionalna kampanja nevladinih organizacija. Kampanja prikupljanja potpisa dio je Inicijative za formiranje REKOM-a, čiji je nosilac Koalicija za REKOM, koja okuplja više od 1.500 udruženja i pojedinaca svih nacija i vjera sa prostora bivše SFRJ. Među njima su udruženja porodica žrtava i nestalih, veterana, logoraša, udruženja novinara, manjinskih zajednica, organizacija za ljudska prava...

Civilna društva daju primer državama

Nataša Kandić, izvršna direktorica beogradskog Fonda za humanitarno pravo, prije četiri godine je bila jedna od pokretačica ove inicijative. „Civilna društva su uspjela ono što države u regionu nisu: da jednu akciju zajedno iznesu. Povezali smo udruženja koja su bila nepomirljiva i koja su jedna druge vidjela kao neprijatelje“, navodi Kandićeva.

Druga inicijatorica, direktorica zagrebačke mirovnjačke organizacije Dokumenta (Documenta) Vesna Teršelič podsjeća da više od deset godina od završetka oružanih sukoba na tlu bivše SFRJ ni u jednoj od država regiona nije dovršen popis žrtava, a više od 15.000 ljudi i dalje se vode kao nestali. „Mislim da javnost više nego ikada zna koliko je važno utvrditi činjenice kako se njima ne bi manipuliralo kao nakon Drugog svetskog rata. Bitno je stvoriti kvalitetan temelj za prorađivanje devedesetih kao početak ili intenziviranje društvenog procesa suočavanja s prošlošću“, kaže Teršelićeva.

Sačiniti spisak žrtava

Nataša Kandić navodi da je jedan od najvažnijih zadataka REKOM-a upravo da sačini taj poimenični popis stradalih, ubijenih i nestalih i da zatvori prostor nekih budućih manipulacija sa brojkama žrtava.

I Kandićeva i Teršelićeva za Dojče vele kažu da je REKOM potreban kako bi se stvorila javna platforma za svedočenja žrtava, preko direktnih prenosa na javnim televizijskim servisima u regionu jer se u javnosti i dan-danas više čuju glas dželata, nego glas žrtava. Cilj je, navode naše sagovornice, da se javnost podstakne na saosećanje, poštovanje i solidarnost sa žrtvama iz svih etničkih grupa.

Zaustaviti manipulacije

Da je postojao REKOM, ne bi bile moguće manipulacije javnošću kakva je bila najnovija u slučaju presuda hrvatskim generalima Gotovini i Markaču, kaže Vesna Teršelić. „Da je barem nešto od počinjenih zločina nakon ‘Oluje’ procesuirano, možda ni optužnice nikada ne bi bilo. Ali, ničega

od toga nije bilo. Zločini nisu procesuirani, optužnica je podignuta i sad smo tu gdje jesmo”, navodi Teršeličeva.

Duško Medić, koordinator prikupljanja potpisa za REKOM u Novom Sadu i u okolini, smatra da je ovo prva prilika da se na regionalnom nivou počne dijalog o svemu što se dešavalo u prethodnih 20 godina. „Inicijativa daje fokus na same žrtve svih tih dešavanja na prostoru bivše SFRJ, koje do sada nisu imale prilike da se čuju”, kaže Medić.

Inicijativu za osnivanje REKOM-a do sada su podržali predsednici Hrvatske i Srbije, Ivo Josipović i Boris Tadić, Skupština Crne Gore, Evropska komisija i Evropski parlament, kao i mnoge javne ličnosti. Potpisi podrške će u junu, uz prijedlog Statuta REKOM-a, biti predati skupštinama svih zemalja regiona, od kojih će se tražiti osnivanje komisije.

Građani mogu potpisati peticiju i na sajtu Koalicije za REKOM (www.zarekom.org).